

OSNOVE CSS-a

VJEŽBE IZ KOLEGIJA "INTERNET I WEB TEHNOLOGIJE"

Sadržaj

- ❑ Formatiranje pozadine
- ❑ CSS box model
- ❑ Veličina elementa
- ❑ Svojstva okvira
- ❑ Razmak (padding)
- ❑ Određivanje margina
- ❑ Vrste pozicija

Formatiranje pozadine

❑ kontrolira pozadinu odgovarajućeg elementa

❑ **background-color** - boja pozadine

❑ vrijednosti:

❑ naziv boje (npr. red, blue, green,...)

❑ hex oznaka (npr. #FF0000, #0000FF, #00FF00)

❑ rgb oznaka (npr. rgb(255,0,0),...)

❑ **background-image** - slika na pozadini

❑ vrijednosti: url(slika) npr. url(pozadina.jpg)

❑ **background-repeat** - ponavljanje slike

❑ vrijednosti: repeat, repeat-x, repeat-y, no-repeat

❑ **background-attachment** - hoće li se slika pomicati kako se pomiče stranica

❑ vrijednosti: scroll, fixed

Primjer 1-3

- ❑ U dokumentu ćemo staviti kao pozadinu sliku "pozadina.jpg" koja se ne pomiče zajedno sa stranicom
- ❑ U trećem odlomku promijeniti ćemo boju pozadine u "prašnjavo-plavu" (powderblue).

CSS

```
body {  
    background-image:  
    url(slike/bg.jpg);  
    background-attachment: fixed;  
}  
  
#odlomak3 {  
    background-color: powderblue;  
}
```

HTML dokument

Nastanak CSS-a

HTML je izvorno razvijen u svrhu definiranja strukture dokumenta. U vrijeme nastanka HTML-a većina dokumenata na webu sadržavala isključivo tekst.

Razvoj HTML standarda nije mogao pratiti nagli razvoj grafičkih browsera. Kako bi zadovoljili korisnike, proizvođači browsera su u njih implementirali vlastita proširenja HTML-a. Ta proširenja su nažalost uglavnom ispravno radila samo u browserima određenog proizvođača.

Pošto HTML nije razvijen s namjerom upravljanja izgledom sadržaja, bilo je potrebno razviti novi standard koji će omogućiti dekoriranje sadržaja. S tom namjerom je razvijen CSS. CSS nudi niz alata koji omogućuju definiranje prikaza određenog elementa i čitavog HTML dokumenta.

CSS box model

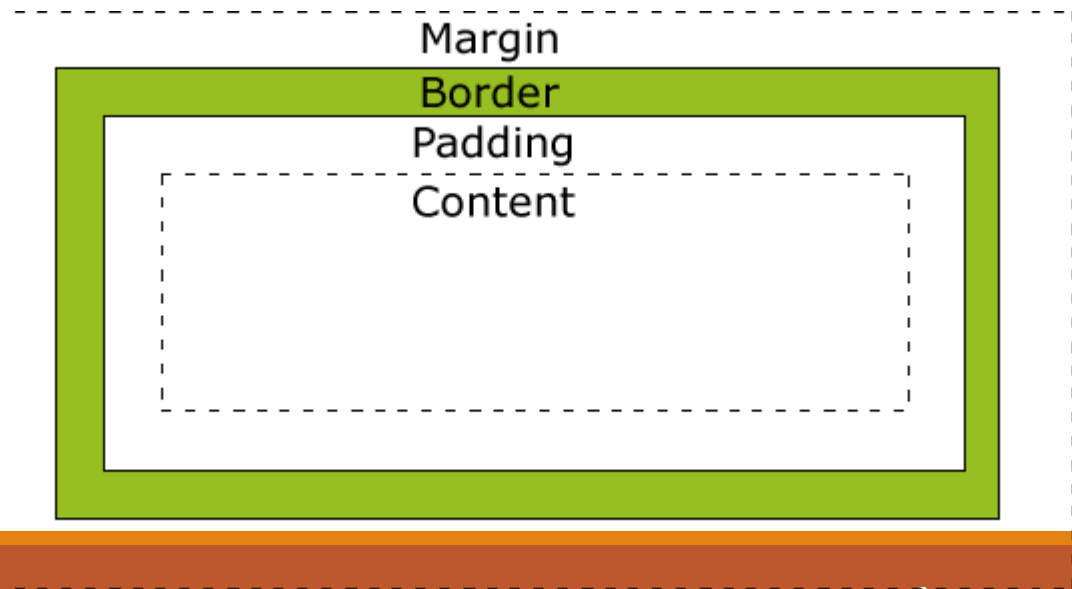
- ❑ Omotač oko HTML elemenata

- ❑ Sastoji se od

  - ❑ Margine (margin)

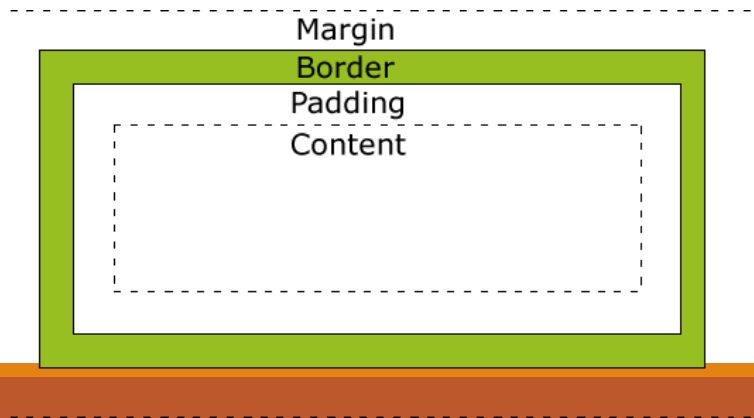
  - ❑ Okvira (border)

  - ❑ Razmaka između
sadržaja i okvira
(padding)

Veličina elementa

- ❑ Kod oblikovanja sadržaja određujete širinu i visinu sadržaja (HTML elementa)
- ❑ Veličina elementa osim veličine sadržaja uključuje i veličinu elemenata uključenih u box model (margine, okvira i razmaka između sadržaja i okvira)
- ❑ Npr. ukupna širina elementa na slici je 300px
  - ❑ širina sadržaja:250px;
  - ❑ razmak: 10px;
  - ❑ okvir:5px
  - ❑ margina:10px;
- ❑ Izračun veličine elementa:
  - ❑ 250px (širina sadržaja)
    - + 20px (razmak s lijeve i desne strane)
    - + 10px (lijevi i desni okvir)
    - + 20px (lijeva i desna margina)
  - = **300px**

Svojstva okvira

- ❑ kontroliraju svojstva okvira kojim se uokviruje odgovarajući sadržaj
  - ❑ **border-width** - debljina okvira
    - ❑ vrijednosti: **thin**, **medium**, **thick** ili **debljina u px**
  - ❑ **border-style** - način na koji je iscrtan okvir
    - ❑ vrijednosti: **solid**, **dashed**, **dotted**, **inset**, **outset**, **ridge**, **groove**, **double**
  - ❑ **border-color** - boja okvira
    - ❑ vrijednosti: **naziv boje**, **rgb** ili **hex oznaka**
  - ❑ moguće je baratati pojedinačno sa svojstvima svake strane okvira
    - ❑ **border-[top | bottom | right | left]-[style | color | width]**
- ❑ sva svojstva okvira odjednom
  - ❑ **border: width style color;**
  - ❑ Npr. **border: thin solid red;**

Primjer 1-4

- ❑ Drugi odlomak uokviriti ćemo punim, tankim okvirom. Boja okvira s lijeve i donje strane biti će bijela, a s desne i gornje crna.
- ❑ Treći odlomak uokviriti ćemo debelim, izbočenim (inset) okvirom zelene boje

CSS

```
.odlomak2 {  
  border-style: solid;  
  border-width: thin;  
  border-left-color: white;  
  border-right-color: black;  
  border-top-color: black;  
  border-bottom-color: white;  
}  
.odlomak3 {  
  border: thick inset green;  
}
```

HTML dokument

Nastanak CSS-a

HTML je izvorno razvijen u svrhu definiranja strukture dokumenta. U vrijeme nastanka HTML-a većina dokumenata na webu sadržavala isključivo tekst.

Razvoj HTML standarda nije mogao pratiti nagli razvoj grafičkih browsera. Kako bi zadovoljili korisnike, proizvođači browsera su u njih implementirali vlastita proširenja HTML-a. Ta proširenja su nažalost uglavnom ispravno radila samo u browserima određenog proizvođača.

Pošto HTML nije razvijen s namjerom upravljanja izgledom sadržaja, bilo je potrebno razviti novi standard koji će omogućiti dekoriranje sadržaja. S tom namjerom je razvijen CSS. CSS nudi niz alata koji omogućuju definiranje prikaza određenog elementa i čitavog HTML dokumenta.

Razmak (padding)

- ❑ određuje se veličina praznog prostora oko sadržaja elementa
  - ❑ **padding** - prostor na sve 4 strane
  - ❑ **padding-top** - prostor s gornje strane
  - ❑ **padding-right** - prostor s desne strane
  - ❑ **padding-bottom** - prostor s donje strane
  - ❑ **padding-left** - prostor s lijeve strane
- ❑ vrijednost: **veličina u odgovarajućoj mjernoj jedinici (mm, cm, px, em,...)**
- ❑ sva veličina razmaka odjednom
  - ❑ **padding: top right bottom left;**

Primjer 2-1

- Prostor oko sadržaja trećeg odlomka sa svih strana je 15 piksela

CSS

```
#odlomak3 {  
    padding: 15px;  
}
```

HTML dokument

Nastanak CSS-a

HTML je izvorno razvijen u svrhu definiranja strukture dokumenta. U vrijeme nastanka HTML-a većina dokumenata na webu sadržavala isključivo tekst.

Razvoj HTML standarda nije mogao pratiti nagli razvoj grafičkih browsera. Kako bi zadovoljili korisnike, proizvođači browsera su u njih implementirali vlastita proširenja HTML-a. Ta proširenja su nažalost uglavnom ispravno radila samo u browserima određenog proizvođača.

Pošto HTML nije razvijen s namjerom upravljanja izgledom sadržaja, bilo je potrebno razviti novi standard koji će omogućiti dekoriranje sadržaja. S tom namjerom je razvijen CSS. CSS nudi niz alata koji omogućuju definiranje prikaza određenog elementa i čitavog HTML dokumenta.

Određivanje margina

- ❑ margine određuju udaljenost sadržaja od ruba nadređenog objekta
  - ❑ **margin** - sve 4 margine
  - ❑ **margin-top** - gornja margina
  - ❑ **margin-right** - desna margina
  - ❑ **margin-bottom** - donja margina
  - ❑ **margin-left** - lijeva margina
    - ❑ vrijednost: veličina u odgovarajućoj mjernoj jedinici (mm, cm, px, em,...) ili "auto"
- ❑ sva margine odjednom
  - ❑ **margin: top right bottom left;**

Primjer 2-2

- ❑ naslov ćemo odmaknuti za 2 znaka od gornje margine;
- ❑ drugi odlomak uvući ćemo za 4 znaka u desnu stranu, a treći za 8 znakova.

CSS

```
h1 {  
    margin-top: 2em;  
}  
#odlomak2 {  
    margin-left: 4em;  
}  
#odlomak3 {  
    margin-left: 8em;  
}
```


HTML dokument

Nastanak CSS-a

HTML je izvorno razvijen u svrhu definiranja strukture dokumenta. U vrijeme nastanka HTML-a većina dokumenata na webu sadržavala isključivo tekst.

Razvoj HTML standarda nije mogao pratiti nagli razvoj grafičkih browsera. Kako bi zadovoljili korisnike, proizvođači browsera su u njih implementirali vlastita proširenja HTML-a. Ta proširenja su nažalost uglavnom ispravno radila samo u browserima određenog proizvođača.

Pošto HTML nije razvijen s namjerom upravljanja izgledom sadržaja, bilo je potrebno razviti novi standard koji će omogućiti dekoriranje sadržaja. S tom namjerom je razvijen CSS. CSS nudi niz alata koji omogućuju definiranje prikaza određenog elementa i čitavog HTML dokumenta.

Pozicioniranje elemenata

- ❑ moguće je odrediti horizontalni smještaj elementa unutar nadređenog
  - ❑ **float**
    - ❑ vrijednost: **left, right, none**
    - ❑ prilikom korištenja pozicioniranja pomoću float, obavezno je navesti širinu elementa (**width**)
- ❑ Korisno npr. za pozicioniranje slike unutar bloka teksta

Primjer 2-3

□ sliku ćemo pozicionirati desno unutar bloka teksta

CSS

```
img {  
  float: right;  
}
```

HTML

```
<p>  
    
  Ovo je neki tekst. Ovo je neki tekst...  
</p>
```

HTML dokument

[illegible]

Primjer sa w3schools.com

http://www.w3schools.com/css/prclass_float.asp

Pozicioniranje elemenata na stranici

☐ sadržaj svakog elementa može se smjestiti na određenu poziciju na stranici

☐ **bottom** - udaljenost od dna stranice

☐ **left** - udaljenost od lijeve stranice

☐ **right** - udaljenost od desnog ruba stranice

☐ **top** - udaljenost od vrha stranice

☐ **width** - širina sadržaja

☐ **position** - vrsta pozicije

☐ vrijednosti: **relative, absolute, fixed,**

Vrste pozicija

❑ **relative** - element se smješta u odnosu na poziciju na koju bi bio smješten uobičajeno (bez posebnog pozicioniranja)

❑ npr. **left: 20px** dodaje 20 px na poziciju na koju bi bio uobičajeno pozicioniran

```
<span style="position: relative ; top: 12px; left: 22px;">some words</span>
```

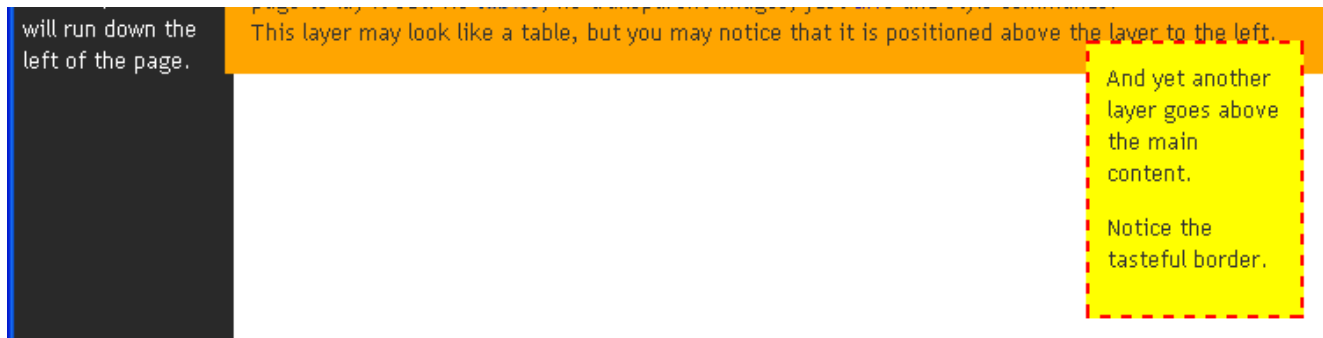
Well, here are some words)
some words

Well, here are some words)
some words

Vrste pozicija

❑ **absolute** - element se smješta u odnosu na svog "roditelja" (nadređeni element)

```
; position: absolute; left: 610px; top: 155px; background-color: yellow;
```


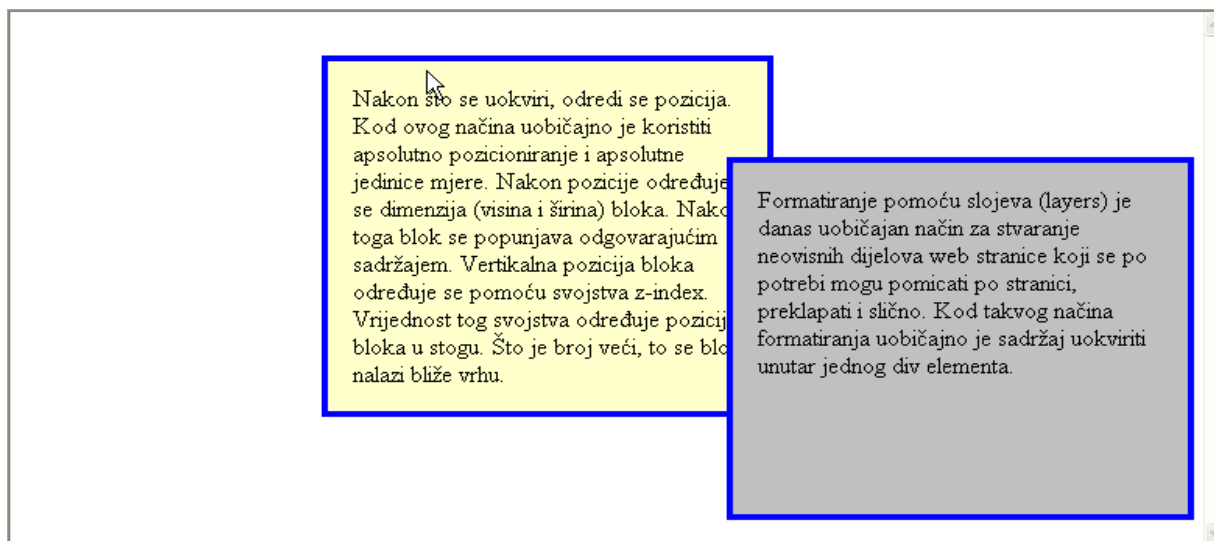
❑ **fixed** - element se smješta u odnosu na prozor preglednika

❑ današnji preglednici još uvijek u potpunosti ne podržavaju ovakav način pozicioniranja

❑ IE8 i Chrome, Firefox djelomično podržavaju takav način

Slojevi (Layers)

- ❑ Uobičajen način stvaranja neovisnih dijelova web stranice
  - ❑ Sadržaj se uokviri unutar **div** elementa
  - ❑ Svojstvo **z-indeks** određuje poziciju bloka u stogu (što je broj veći, to je bliže vrhu)

Primjer 2-4a

Napraviti ćemo stranicu s 2 bloka teksta koji se djelomično preklapaju

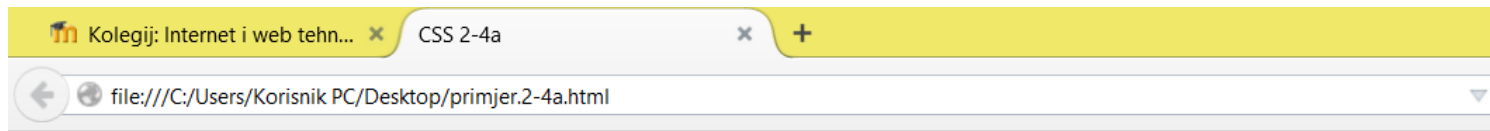
HTML

```
<body>
  <div id="sloj2"> Ubrzo ce 2
    kolokvij, jesam li naucio css ?...
  </div>
  <div id="sloj1"> Internet i web
    tehnologije ...
  </div>
</body>
```

CSS

```
#sloj1 {
  position: absolute;
  left: 200px;
  top: 30px;
  height: 180px;
  width: 290px;
  padding: 1em;
  background-color:#FFFFCC;
  z-index: 1;
}
#sloj2 {
  position: absolute;
  left: 460px;
  top: 100px;
  height: 250px;
  width: 300px;
  padding: 1em;
  background-color:silver;
  z-index: 2;
}
div {
  border-style:solid;
  border-color:blue;}
```


Internet i web tehnologije...

Ubrzo ce 2. kolokvij, jesam li naučio HTML i CSS?...